

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДонНУЕТ

Протокол № 16 від «27» червня 2017 р.

В.о. ректора ДонНУЕТ

О.Б. Чернега

**КОДЕКС ЕТИКИ ТА ГІДНОСТІ
ДОНЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ ІМЕНІ МИХАЙЛА ТУГАН-
БАРАНОВСЬКОГО**

КРИВИЙ РІГ
2017

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І
ТОРГІВЛІ**

ІМЕНІ МИХАЙЛА ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО

КОДЕКС

ЕТИКИ ТА ГІДНОСТІ

**ДОНЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ**

ІМЕНІ МИХАЙЛА ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО

2017 р.

м. Кривий Ріг

Цей Кодекс було укладено з урахуванням морально-етичних принципів, як зразків поведінки співробітників Університету та здобувачів вищої освіти, на основі світового досвіду з досягнення балансу взаємовідносин, що сприяють навчанню, засвоєнню знань, запобігають проявам корупції, створюють атмосферу взаємодовіри та партнерства. Текст Кодексу формувався на основі пропозицій громади Університету, органів студентського самоврядування та профспілкової організації і був ухвалений Вченою радою Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського 27 червня 2017 року.

1 МЕТА КОДЕКСУ

Кодекс етики і гідності Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (далі – Кодекс) встановлює загальні моральні принципи та правила етичної і гідної поведінки осіб, що працюють і навчаються в Університеті, якими вони мають керуватися в своїй діяльності.

2 ПРИНЦИПИ КОДЕКСУ

Цим Кодексом встановлюються основні принципи, які покладені в основу щоденного існування Університету та є базовими і непорушними.

Принцип законності. Конституція України, норми міжнародного права, ратифіковані та імplementовані належним чином, Закони України, інші нормативно-правові акти, в тому числі і локальні, є обов'язковими до виконання як співробітниками Університету, так і здобувачами вищої освіти, які обопільно стимулюють учасників навчального процесу до їх дотримання.

Принцип взаємодії. Викладачі та здобувачі вищої освіти працюють у взаємодії, врівноважуючи свої інтереси і права задля спільної вигоди.

Принцип гласності. Таємних рішень немає. Будь-хто має бути поінформований про будь-яке рішення, прийняте адміністрацією Університету, органом студентського самоврядування, органом первинної профспілкової організації тощо. Усі процедури прийняття рішень є простими та прозорими.

Принцип відкритості. Зачинених дверей немає. Всі відкриті до спілкування, пропозицій та зауважень.

Принцип доброзичливості. Стався до інших так, як би ти хотів, щоб ставилися до тебе.

Принцип компетентності та професіоналізму. Від освіти на все життя – до освіти протягом усього життя. Викладач має бути взірцем компетентності в своїй дисципліні для здобувача вищої освіти, студент має бути професіоналом у вивченні дисципліни, яку має досягнути.

Принцип відповідальності. Здобувачі вищої освіти та викладачі відповідальні за свої вчинки.

Принцип взаємодії. Досягнення мети навчання не можливе без співпраці викладача і здобувача вищої освіти.

Принцип безпеки та поваги до життя. Життя є найвищою цінністю, ніщо не повинно йому загрожувати, тому діяльність чи бездіяльність співробітників Університету, здобувачів вищої освіти, яка загрожує життю, безпеці або може зашкодити майну, яке належить Університету чи знаходиться на його території, має бути попереджена або припинена.

3 ЗАСАДИ ЕТИЧНОЇ І ГІДНОЇ ПОВЕДІНКИ СПІВРОБІТНИКА І ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ УНІВЕРСИТЕТУ

3.1. Засадами етичної і гідної поведінки співробітника і здобувача вищої освіти Університету визначено такі:

3.1.1 Дотримуватись загальноприйнятих норм етики та моралі.

3.1.2 Не порушувати вимог внутрішніх нормативно-правових актів, прийнятих в Університеті, та вимог законодавства України.

3.1.3 Дотримуватись вимог академічної чесності.

3.1.4 Виконувати сумлінно свої обов'язки стосовно навчання, роботи чи науки.

3.1.5 Сприяти своїми діями формуванню позитивного іміджу Університету.

3.1.6 Вшановувати та вивчати минуле Університету, творчі здобутки його визначних учених, педагогів, випускників, які вписали яскраві сторінки у літопис регіону та держави.

3.1.7 Запобігати проявам будь-яких порушень у навчальній, науковій та іншій роботі.

3.1.8 Поважати честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову приналежність, релігійні та політичні переконання.

3.1.9 Докладати обопільних зусиль щодо встановлення та підтримання партнерства між викладачами та здобувачами вищої освіти.

3.1.10 Вести здоровий спосіб життя як в моральному, так і в фізичному сенсі, дотримуватись правил особистої гігієни, бути охайним.

3.1.11 Підтримувати чистоту приміщень та прилеглої території Університету, дбайливо ставитись до майна та обладнання.

3.1.12 Докладати зусиль щодо підвищення рейтингу Університету особистими досягненнями в навчанні, науці, культурі та спорті.

3.1.13 Підтримувати тих, хто опинився в скрутному життєвому становищі.

3.1.14 Запобігати виникненню в своїй діяльності конфлікту інтересів, під якими слід розуміти суперечність між особистими інтересами члена університетської спільноти та його службовими або навчальними обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень.

3.2. Неприйнятним для здобувачів вищої освіти та працівників Університету є:

3.2.1 Вживання, виготовлення й поширення наркотичних речовин, розпивання алкогольних напоїв та куріння в громадських місцях.

3.2.2 Порушення норм моралі, зокрема негідне поведіння в громадських місцях та вживання ненормативної лексики.

3.2.3 Поширення неправдивої та компрометуючої інформації про інших здобувачів вищої освіти і співробітників.

3.2.4 Отримання або пропонування винагород за несправедливе отримання будь-яких переваг у навчальній, дослідницькій чи трудовій діяльності (хабарництво).

3.2.5 Навмисне нанесення шкоди роботі інших здобувачів вищої освіти або

співробітників.

3.2.6 Агресія проти інших, сексуальні домагання, боулінг.

3.2.7 Участь в азартних іграх.

3.2.8 Участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання підроблених документів, стосуються навчання чи посадового становища в Університеті.

3.2.9 Видавання результатів чужої праці за свої під час здійснення навчальної, наукової та трудової діяльності.

3.2.10 Використання службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги у навчальній, науковій та трудовій діяльності.

3.2.11 Завдання шкоди матеріальним цінностям, а також матеріально-технічній базі Університету.

3.2.12 Використання без дозволу ректорату (дирекцій ННІ) символіки Університету, навчально-наукових інститутів, кафедр у різноманітних заходах, не пов'язаних з діяльністю Університету, та посилення на підтримку Університетом та його посадовими особами дій або заходів інших організацій (політичного, іміджевого тощо характеру) без дозволу ректорату та Вченої ради.

3.2.13 Здійснення або заохочення будь-яких спроб, спрямованих на те, щоб за допомогою нечесних і негідних методів отримати певну перевагу, вплинути на зміну отриманої академічної оцінки тощо.

3.2.14 Перевищення повноважень під час навчальної, трудової діяльності або проведення наукових досліджень.

3.2.15 Вчинення дій, що перешкоджають здійсненню навчального чи науково-дослідницького процесу.

4 ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ЧЕСНОСТІ

4.1. Академічна чесність – це дотримання певних морально-етичних та правових норм, правил етичної поведінки в Університеті як здобувачами вищої освіти, так і співробітниками у здійсненні навчальної та науково-дослідницької діяльності.

Науковий, науково-педагогічний персонал, здобувачі вищої освіти, які виявляють прагнення до академічної чесності, є зразком для наслідування, сприяють підвищенню стандартів освітньої та наукової діяльності в цілому.

Порушення правил академічної чесності не лише шкодить репутації Університету, а й принижує цінність освітніх та наукових ступенів, що здобуваються в Університеті.

Відповідальність за дотримання цінностей академічної чесності є водночас особистим обов'язком кожного та спільною справою університетської громади загалом. Кожен член університетської академічної спільноти: здобувачі вищої освіти, науковий та науково-педагогічний персонал, ректор – відповідальний за дотримання принципів академічної чесності в освітній, викладацькій та науковій діяльності.

4.2. Представники академічної спільноти Університету повинні:

4.2.1 Сумлінно та самостійно (крім випадків, які санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання.

4.2.2 Поважати наукові та навчальні здобутки інших.

4.2.3 Посилатися на джерела, з яких береться інформація, незалежно від того, в якому вигляді вона опублікована – в електронному чи паперовому.

4.2.4 У разі виникнення труднощів під час виконання навчальних чи дослідницьких завдань звертатися за санкціонованою допомогою до колег, викладачів та наукових керівників.

4.2.5 Використовувати в науковій та навчальній діяльності тільки надійні та достовірні джерела інформації.

4.2.6 Нагадувати колегам про неприпустимість порушення академічної чесності.

5 ЕТИЧНА КОМІСІЯ

5.1 З метою нагляду за дотриманням наведених у цьому Кодексі принципів гідності та етичних норм створюється Етична Комісія.

5.2 До складу Комісії входять: ректор, проректори, директори навчально-наукових інститутів, представники студентського самоврядування.

5.3 Комісія створюється терміном на один рік.

5.4 До компетенції Комісії входить: внесення пропозицій щодо застосування санкцій до порушників Кодексу; внесення пропозицій щодо змін та доповнень до цього Кодексу.

5.4 Комісія в своїй роботі керується Конституцією України, Законом України «Про вищу освіту», іншими чинними нормативно-правовими актами, Статутом Університету, цим Кодексом та Положенням про Етичну Комісію, яке затверджується Вченою радою Університету.

5.5 Член спільноти, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення цього Кодексу, повинен повідомити про це Комісії. Неприйнятно подавати (підтримувати подання) безпідставних скарг або скарг без підпису.

5.6 Якщо здобувач вищої освіти чи співробітник має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс, він може звернутися за консультацією до Комісії.

5.7 Будь-який член університетської спільноти має право звернутися до Комісії з метою внесення пропозицій та доповнень до цього Кодексу.

6 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1 Члени університетської громади зобов'язані знати Кодекс етики та гідності Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. Незнання або нерозуміння норм цього Кодексу не є виправданням неетичної поведінки.

6.2 Прийняття принципів і норм Кодексу етики та гідності Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського засвідчується підписом члена університетської громади. Зараховані на перший курс студенти Університету підписують свою згоду з Кодексом етики та гідності Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла

Туган-Барановського в обов'язковому порядку.

6.3 Порухення норм цього Кодексу може передбачати накладання санкцій, включаючи відрахування або звільнення з Університету, за поданням Етичної Комісії.

6.4 Кодекс етики та гідності Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського затверджується Вченою радою Університету.

6.5 Зміни та доповнення до Кодексу вносяться за поданням Студентської ради, профспілкової організації та Етичної Комісії з наступним затвердженням на Вченій раді Університету.